

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

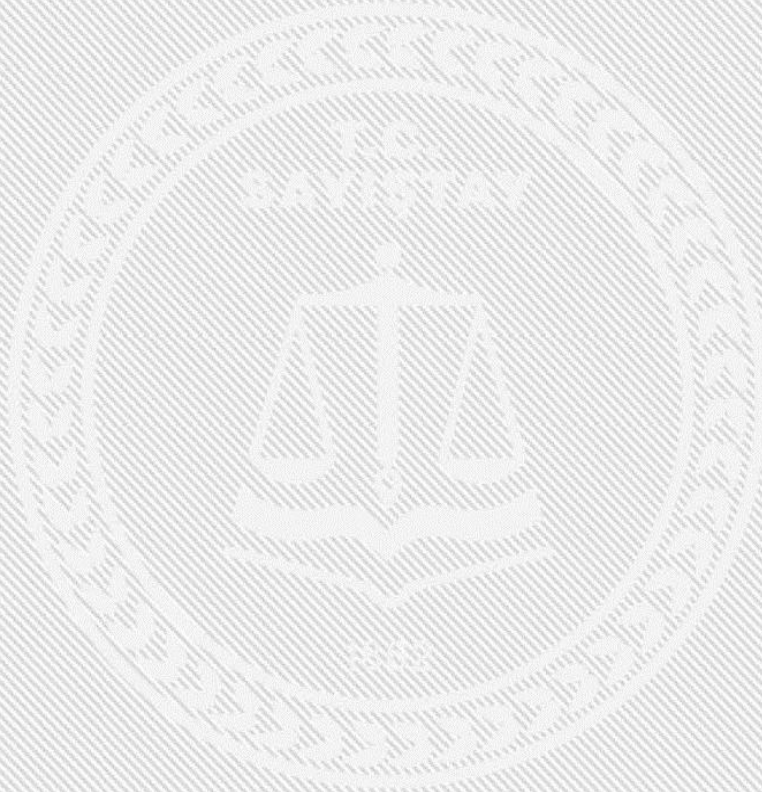
İÇERİK

MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	29

**MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SU
VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

2015 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	14
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	15
8.	EKLER.....	25

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kurumun 2015 Yılı mali durumu hakkında bilgi, özet olarak aşağıda yer alan mali tablolarda verilmiştir.

Tablo 1: Bütçe Giderleri

NEV'İ	BÜTÇE TAHMİNİ	GERÇEKLEŞEN GİDER	ORAN(%)
Personel Gideri	50.640.000,00	35.067.618,97	69,25
Sos. Güv. Kur.Dev. Primi Gid.	8.304.000,00	6.425.335,71	77,38
Mal ve Hizmet Alımı	90.951.000,00	139.221.158,86	153,07
Faiz Giderleri	18.250.000,00	6.163.545,68	33,77
Cari Transferler	701.000,00	1.783.403,29	254,41
Sermaye Giderleri	41.154.000,00	44.595.164,63	108,36
Yedek Ödenekler	20.000.000,00	0,00	0,00
TOPLAM	230.000.000,00	233.256.227,14	101,42

Tablo 2: Bütçe Gelirleri

NEV'İ	BÜTÇE TAHMİNİ	GERÇEKLEŞEN GELİR	ORAN (%)
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	174.390.000,00	179.974.858,71	103,20
Alınan Bağış ve Yardımlar	25.080.000,00	0,00	0,00
Diğer Gelirler	55.538.000,00	40.013.008,14	72,05
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0
Alacaklardan Tahsilatlar	0,00	0,00	0,00

Red ve iadeler (-)	8.000,00	134.154,61	1.676,93
TOPLAM	255.000.000,00	219.853.712,24	86,22

Tablo 3: Bütçe Emanetleri (Borçlar)

NEV'İ	BORÇ	ALACAK	DEVİR
İşçi Sendika Üye Aidatları	579.464,46	627.417,92	47.953,46
Memur Sendika Üye Aidatları	20.669,06	21.129,07	460,01
Diğer Emanetler	896.311,86	2.478.900,86	1.582.589,00
Vergi Borçları	13.691.844,23	29.706.589,07	16.014.744,84
Sgk Borçları	9.726.476,83	21.340.339,99	11.613.863,16
Elektrik Borçları	1.528.929,95	1.528.929,95	0,00
Personel Alacakları (Emekliler Dahil)	757.882,84	759.313,93	1.431,09
Yüklenici Alacakları	28.316.829,06	36.889.830,83	8.573.001,77
TOPLAM	55.518.408,29	93.352.451,62	37.834.043,33

Tablo 4: Borçlanma Durumu

İç Borçlanma	950.238.519,63
Dış Borçlanma	78.185.927,83
Toplam	1.028.424.447,46

Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü muhasebe işlemlerini Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak yürütmektedir. Bu bağlamda ürettiği mali tablolar, adı geçen yönetmeliğin 415'inci ve 419'uncu maddelerinde geçen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer

alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Yevmiye defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Eksik Olarak Yer Alması

Kurumun envanterinde yer alan taşınmazların birçoğunun muhasebe sistemine kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "250 Arazi ve Arsalar Hesabı" ile ilgili bölümünde "Hesabın niteliği" başlıklı 164'üncü maddesinde kurumun her türlü arazi ve arsalarının izlenmesi için bu hesap kullanılır. Hesabın işleyişi başlıklı 165'inci maddesinde de hesabın borç ve alacak olarak nasıl çalışacağı düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "252 Binalar Hesabı" ile ilgili bölümünde "Hesabın niteliği" başlıklı 168'inci maddesinde her türlü binalar ile bunların ayrılmaz parçalarının izlenmesi için bu hesap kullanılır. Hesabın işleyişi başlıklı 169'uncu maddesinde de hesabın borç ve alacak olarak nasıl çalışacağı düzenlenmiştir.

Yönetmelik hükümlerine göre; Belediyenin envanterine kayıtlı tüm taşınmazların muhasebe sistemine kaydedilmesi gerekmektedir. Mevcut durumda ise; Belediyenin envanterinde yer alan taşınmazların bazılarının muhasebe sistemine kaydedilmemiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Duran Varlıklar" başlıklı 141'inci maddesinde;

"25 Duran varlıklar

(3) Maddi duran varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar ile diğer duran varlıklar hesap gruplarındaki hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal kodlar da kullanılır." denilmektedir.

Anılan yönetmelik maddesinden de anlaşılacağı üzere muhasebe birimince taşınmazlar yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal kodlarında kullanılması gerektiği ifade edilmiştir.

Ancak kuruma ait taşınmazların nitelikleri, değerleri, sayıları gibi bilgilerin kayıt altına alınmaması nedeniyle söz konusu taşınmazların muhasebe kayıtları da mevcut değildir. Bu durum, kurum mali tablolarında maddi duran varlıklar bölümünde yer alan 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252-Binalar Hesaplarında görünen tutarların gerçeği yansıtmadığını göstermektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 250-Arazi ve Arsalar Hesabı altında kaydı tutulması gereken İdareemiz mülkiyetindeki taşınmaz malların rayiç değerleri belirlenebilenlerin rayiç değerleri üzerinden, belirlenemeyen taşınmazların ise emlak vergi değeri üzerinden değerlemeleri tamamlananlar, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre kayıt altına alınmış olup, Ek-3 de sunulan 04.05.2016 tarih ve 20019 numaralı yevmiye ile ilgili duran varlık hesaplarında takip edilmeye başlanmıştır. Bundan sonraki dönemlerde de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 141'inci maddesi gereğince maddi duran varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar ile diğer duran varlıklar hesap gruplarında yer alan taşınmaz yardımcı kodları ile birlikte muhasebe kayıtlarında izlenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, envanterinde bulunan taşınmazlarla ilgili çalışmaların başlatıldığı ve muhasebe kayıtlarının düzeltileceği bildirilmiş olmakla birlikte; taşınmaz envanter çalışmaları tamamlanmadığından, Taşınmazlar hesap alanı (250-Arazi ve Arsalar Hesabı) 2015 yılı mali tablolarında hatalı olarak yer almıştır. Bu sebepten dolayı, Taşınmazlar hesap alanının doğru ve güvenilir bilgi içermediği düşünülmektedir.

BULGU 2: Su Abonelerine Ait Depozitoların İlçe/Belde Belediyelerinden Alınmaması

Muğla ilinin 30.03.2014 tarihinde Büyükşehir olmasına ve ilçe belediyelerinin bünyesinde faaliyette bulunan su birimlerinin her türlü görevlerinin MUSKİ'ye geçmesine rağmen, ilçe/belde belediyeleri tarafından abonelik sözleşmeleri gereği alınan su depozito/teminat/güvence bedellerinin kuruma devredilmediği tespit edilmiştir.

12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört ilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un geçici 1. maddesinin 8. fıkrasında" *Büyükşehir İlçe Belediyesi olan Belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere personel, her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları komisyonca ilgisine göre Büyükşehir Belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş arasında paylaşılır.*" Hükümü yer almaktadır.

6360 Sayılı yasa ile Büyükşehir olan Muğla ilinde 2560 Sayılı Kanun gereği 31.03.2014 tarihinde MUSKİ Genel Müdürlüğü kurulmuş ve su ile ilgili hüküm ve tasarrufun kuruma geçmiştir.

Daha önce Muğla ilçe Belediye Başkanlıkları bünyesinde (katılan beldeler dahil) faaliyet gösteren su birimlerinin görevi 30.03.2014 tarihinde sona ermiş ve oluşturulan Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu marifetiyle borç alacak ve taşınmazları ile su ve atık su abone sözleşmeleri MUSKİ'ye devredilmiştir.

Ancak kurum hesaplarının incelenmesinden su-atık su aboneliğine ait emanet niteliğinde olan, emanet hesaplarda kaydedilip izlenmesi gereken ve abonelik sözleşmesinin bir gereği olan depozito/teminat/güvence bedellerinin adı altında ilgili kurumlarca alınan tutarlar kuruma yatırılmamıştır.

Kurum tarafından 13.06.2014 tarih ve 52914738-622.03-348 sayılı Genel Müdür imzalı yazı ile ilçe belediyelerinden abone bazında su depozito tutarlarının bildirilmesi ve emanete alınan tutarların kuruma yatırılması hususunda yazı yazılmasına karşın ilçe (katılan beldeler dahil) belediyeleri, su depozito/teminat/güvence bedelleri adı altında alınan tutarları yatırmamıştır.

İlgili idarelerden gelen yazı ve kurum kayıtlarının incelenmesi neticesinde 30.04.2014 tarihinden önceki dönemde bulunan su aboneliklerine ait alınmış olan ve olası bir sözleşme feshi sonucunda MUSKİ'nin ödeme sorumluluğunda olan yaklaşık 5.477.361,57 TL olan ve aşağıdaki tabloda ayrıntısı yer alan su depozito/teminat/güvence bedellerini kuruma devredilmemesi-yatırılmaması sonucu emanet hesaplarına ilişkin kurum mali tabloları gerçek durumu yansıtmamaktadır.

BELEDİYE	İLGİLİ İLÇE ve BELDE BELEDİYESİ	YATIRILMASI GEREKEN GÜVENCE BEDELİ (TL)
BODRUM	Bodrum	850.670,28
	Gündoğan	226.600,00
	Göltürkbükü	230.850,00
	Gümüşlük	123.965,00
	Bitez	0

	Konacık	4.327,73
	Yalıkavak	0
	Yalı Çiftlik	99.953,10
	Mumcular	12.416,00
	Ortakent Yahşi	81.305,00
	Turgutreis	372.710,00
Ara toplam		2.002.797,11
MİLAS	Milas	<i>Devirden önce Su borcuna mahsup edilmiş.</i>
	Bafa	83.916,20
	Beçin	64.696,44
	Selimiye	11.080,00
	Ören	4.375,00
Ara toplam		164.067,64
YATAĞAN	Yatağan	318.166,63
	Bencik	8.284,02
	Bozarmut	61.778,55
	Bozüyük	2.000,00
	Turgut	<i>Depozito tutarı bildirilmemiştir.</i>
	Yeşilbağcılar	8.554,00
Ara toplam		398.783,20
KAVAKLIDERE	Kavaklıdere	5.215,00
	Menteşe	21.715,50
	Çamlıbel	3.860,00
	Çayboyu	515
Ara toplam		31.305,50
MENTEŞE	Muğla	<i>MUSKİ'ye devredilmiştir.</i>
	Yeşilyurt	13.165,98
	Kafaca	4.160,00
	Bayır	22.990,00
	Yerkesik	28.253,36
Ara toplam		68.569,34
ULA	Ula	31.468,00

	Akyaka	36.154,90
	Gökova	<i>Depozito tutarı bildirilmemiştir.</i>
Ara toplam		67.622,90
DATÇA	Datça	38.610,00
KÖYCEĞİZ	Köyceğiz	179.072,00
	Toparlar	33.375,00
	Beyobası	5.296,00
Ara toplam		217.743,00
ORTACA	Ortaca	395.358,80
	Dalyan	212.139,94
Ara toplam		607.498,74
DALAMAN	Dalaman	290.958,88
FETHİYE	Fethiye	1.233.654,26
	Ölüdeniz	117.056,00
	Çiftlik	14.905,00
	Karaçulha	162.320,00
	Çamköy	23.620,00
	Yeşilüzümlü	335
	Göcek	19.850,00
Ara toplam		1.571.740,26
SEYDİKEMER	Kumluova	280
	Karadere	15.560,00
	Eşen	475
	Seki	1.350,00
	Kadıköy	<i>Depozito tutarı bildirilmemiştir.</i>
Ara toplam		17.665,00
GENEL TOPLAM		5.477.361,57

Kamu idaresi cevabında; "6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair

Kanunun Geçici 1'inci maddesinin 8'inci fıkrası gereğince idaremiz hesaplarına yatırılması gereken su abonelerine ait depozito bedelleri Ek-4 de sunulan 21.04.2016 tarih ve 62039292-869-2016-385/5207 sayılı yazımız ile ilçe belediyelerinden yeniden talep edilmiş olup, İdaremiz hesaplarına yatırılmadığı takdirde 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 23'üncü maddesinin son fıkrası gereğince İller Bankası tarafından, ilgili belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek tahsil edilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Bununla birlikte kurum tarafından ilgili ilçeler Belediyelerine yazılan yazılar neticesinde tarafımıza doğrudan Fethiye Belediye Başkanlığı ve Yatağan Belediye Başkanlığı tarafından gönderilen cevap yazısında su hizmetlerine ilişkin teminat/depozito/güvence bedellerini iade etmemelerine ilişkin gerekçeler bildirilmiştir.

Fethiye ve Yatağan Belediye Başkanlığının aynı mahiyetteki cevap yazısında özetle; "2015 Yılı Sayıştay Denetim Raporu ile Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun hazırlanması sırasında dikkate alınabileceği düşüncesiyle Belediyemizin konu hakkındaki düşüncelerine aşağıda yer verilmiştir.

1- 6360 sayılı Kanun'un 1inçi maddesine göre tüzel kişilikleri kaldırılan ve bugün Belediyemizin birer mahallesi durumunda bulunan belde Belediyelerinin personeli, her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları, komisyon kararıyla ilgisine göre bakanlıklara. Büyükşehir Belediyesi, bağlı kuruluşu veya ilçe belediyesine geçici linçi maddenin üçüncü fıkrası uyarınca komisyon kararıyla devredilecek olup; Belediyemiz içme suyu teminat bedelleri de dahil olmak üzere söz konusu belediyelerin borçlarından Komisyonun paylaştırdığı oranda sorumlu olacaktır. Belediyemize komisyonca mülga belediyelerden devredilmiş teminat, depozito, güvence bedeli adı altında bir borç bulunmadığı.

2- İlçe belediyesi olan belediyelerce yürütülen su hizmetlerine ilişkin her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları, komisyonca ilgisine göre büyükşehir belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş arasında paylaşılacaktır. Diğer bir ifadeyle paylaşım konu değerler her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile yatırım, alacak ve borçlardır. Belediyemizin kasasındaki nakdin ise paylaşım tabi olmadığı, Ayrıca su hizmetleri ile ilgili borçlardan ise Kanun lafzında açıkça görüldüğü üzere; büyükşehir belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş sorumludur. Devrolan su hizmetlerinden

kaynaklı hiçbir borcun muhatabının Belediyemiz olmadığı düşünülmektedir.

3- Depozito/Teminat/Güvence bedelleri işletmecilik gereği ve abone sözleşmeleri ile alınmaktadır. Ancak teminat bedeli olarak alınan meblağlar teminat mektubu gibi veya rehinler gibi ayrı bir yerde tutulmamaktadır. Nitekim, işletmeciliğin bir gereği olarak alınan ve kısa vadeli yabancı kaynak mahiyetindeki bu tutarların 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 13üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin "g) Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır." hükmü uyarınca ayrı hesaplarda takip edilmekle birlikte fiilen ayrılması mümkün değildir.

4- Alınan depozito ve teminatlar Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 45inci maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle aşağıdaki gibi tayin edilmiştir.

Pasif Hesaplar

3 - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

30 Kısa Vadeli İç Mali Borçlar

33 Emanet Yabancı Kaynaklar

330 Alman Depozito ve Teminatlar Hesabı

333 Emanetler Hesabı

Hesap planında da görüldüğü üzere; depozito ve teminatlar kısa vadeli yabancı kaynak mahiyetindedir. Kaynak niteliğinde bulunması dolayısıyla da ayrıca başka bir yerde bekletilecek bir değer olmayıp işletme faaliyetlerinin sürdürülmesinde kullanılacaktır. Nitekim Belediyemiz su hizmetleri de dahil olmak üzere bu kaynaklar faaliyetlerimizde kullanılmıştır.

5- Muğla Büyükşehir Belediyesince Belediyemize ait su depozitosu ve nakil teminatların emanet hesap kaydının kurumlarına aktarıldığı ancak devredilen emanet hesapların karşılığının bulunmadığı iddia edilmektedir. Yukarıda da hesaplarda aramak lazım gelmektedir. Su kanalizasyon hizmetleri dolayısıyla kurumunuza devredilen her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile yatırımlar başta olmak üzere devir tarihine kadar yapılan giderlerde depozitoların karşılığı bulunabilecektir.

6- Devir tarihinden önce Belediyemizin ve İlçemiz dahilindeki mülga belde belediyelerinin borcu olan depozitoların karşılığının nakit olarak istenmesi halinde acaba devir öncesi alacaklarımızın karşılığı da nakit olarak tarafımıza verilecek midir sorusunu da akla

getirmektedir.

Netice itibariyle; 6360 sayılı Kanun ilçe belediyesi olan belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon hizmetlerine ilişkin her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve çeşitli gözetmeksizin borçların büyükşehir belediyesi bağlı kuruluşuna devrini öngörmektedir. Belediyemizin çeşidi ne olursa olsun su ve kanalizasyon hizmetlerinden kaynaklanan borçlar dolayısıyla bir sorumluluğu ve anılan kuruma nakdi ödeme yapılmasını gerektirecek yasal bir yükümlülüğü de bulunmadığı kanaatindeyiz.” ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, su abonelerine ait depozitoların ilçe/belde belediyelerinden alınması için gerekli çalışmaların başlatıldığı, ilgili ilçe Belediyelerine teminatların kuruma iade edilmesi/ödenmesi için yazı yazıldığı bu yazıya istinaden bazı belediyelerden teminatların iade alındığı bazı belediyelerinde bu tutarları iade etmeyecekleri yönünde görüş bildirdikleri ifade edilmiştir.

Tarafımıza Fethiye ve Yatağan Belediye Başkanlıkları tarafından gönderilen cevap yazısında su hizmetlerine ilişkin teminat/depozito/güvence bedellerini iade etmemelerine ilişkin gerekçeler bildirilmiştir.

Her ne kadar kurum cevabı anlamında olmasa da bulgu konusu hususun asli tarafı olmaları anlamında dikkate alınan Fethiye ve Yatağan Belediye Başkanlığının cevap yazısında özetle; “6360 sayılı kanunla mülga belediyelerden devredilmiş teminat, depozito, güvence bedeli adı altında bir tutar bulunmadığı, devrolan su hizmetlerinden kaynaklı hiçbir borcun muhatabının olmadıkları, (MUSKİ) kurulmadan önce abonelerden kendilerinin aldıkları teminat/depozito/güvence bedellerinin bir emanet olduğu ve emanetlerin kısa vadeli bir kaynak olduğu için su hizmetlerinin işletilmesinde harcandığı için teminat/depozito/güvence bedellerinin MUSKİ’ye devredilmesinin mümkün olmadığı” ifade edilmiştir.

Ancak gönderilen bu cevap hukuki dayanaktan yoksundur.

1- Mülga belediyelerden devredilmiş teminat, depozito, güvence bedeli adı altında bir tutar bulunmadığı iddiasına ilişkin olarak, tarafımızca yapılan yerinde yazışmalar ve kapatılan belde Belediyelerinin mizan tablolarına ve diğer kayıtlarına incelenmesi neticesinde abonelerden teminat/depozito/güvence bedellerinin alındığı tespit edilmiştir.

2- Devrolan su hizmetlerinden kaynaklı hiçbir borcun muhatabının olmadıkları, iddiasına ilişkin olarak zaten bulgumuzda borca ilişkin husu değil, abonelik sözleşmesinin ayrılmaz

parçası olan teminat/depozito/güvence bedellerinin iadesine ilişkin bir istem vardır.

3- Teminat/depozito/güvence bedellerinin su hizmetlerinin işletilmesinde kullanıldığı iddiasına ilişkin olarak; Su hizmetinden yararlanabilmek için yararlanmak isteyen kişi ile ilgili kurum arasında abonelik sözleşmesi yapılması gereklidir. Akitten (abonelik sözleşmesi) doğan bir hizmet sunumu karşılığında da belediye akitte yer alan haklarını güvence altına almak için teminat/depozito/güvence bedeli almaktadır. Bu teminat/depozito/güvence bedelini de abonelik sözleşmesini imzalayan kişi adına kaydedip yükümlülükler hesabında bekletmelidir. Bu hesapta bekletilen tutarı kaynak olarak kullansa bile, olası bir sözleşme feshinde de aboneden alınan tutar her ne şekilde olursa olsun iade edilmelidir. Bu tutarın başka bir amaç için kullanıldığı iddiasıyla nasıl sözleşmeyi fesheden aboneye ödmeden imtina edilemeyecekse 6360 sayılı kanunla su hizmeti ile ilgili tüm alacak, borç, hak ve yükümlülüklerin bu kanunla kurulan MUSKİ'ye devretmeden imtina etmekte mümkün değildir.

Bununla birlikte aboneden alınan teminat/depozito/emanetin su hizmetinin finansmanında kullanılması da mümkün değildir. Su hizmeti zaten kendi kendini finanse eden sunulan hizmet karşılığı işletmecilik mantığı çerçevesinde alınan su ücretlerinden sağlanan gelirle sunulan bir kamu hizmetidir. Yani bu tutar hiçbir şekilde bir kesin bir finansman aracı işlevi görmemektedir.

Sonuç olarak kurum tarafından bulgumuza iştirak edilmekte olup gerekli çalışmalar başlatılmış ise de tüm ilçe belediyelerinde su aboneliği teminatlarının alınamamasının neticesinde, 330- Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı 2015 yılı mali tablolarında hatalı olarak yer almıştır. Bu sebepten dolayı, Alınan Depozito ve Teminatlar hesap alanının doğru ve güvenilir bilgi içermediği düşünülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (MUSKİ) 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı, Kurum taşınmazlarının muhasebe kayıtlarında tam olarak yer almaması sebebiyle, Taşınmazlar hesap alanı (250- *Arazi ve Arsalar Hesabı*) ile Kapanan-devralınan ilçe/belde belediyelerinden su aboneliği teminat/depozito/güvence bedellerinin alınamaması sebebiyle, 330- Alınan Depozito ve Teminatlar Hesap alanı (330- *Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı*) hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Elektrik Aboneliği İçin Ödenen Güvence Bedellerinin 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

Kurum tarafından elektrik aboneliği için ödenen güvence bedellerinin 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin hesabın niteliği başlıklı 91'inci maddesinde, "*126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı, kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır*" denilmektedir.

Mevzuat hükmünden anlaşılabacağı üzere kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Ancak kurum tarafından, elektrik aboneliği için ödenen güvence bedelleri ve depozitoların izlenmesi için 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının kullanılması gerekirken 630-Giderler Hesabının kullanıldığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Elektrik aboneliği için ödenen güvence bedelleri Ek-1 de sunulan 02.05.2016 tarih ve 19520 yevmiye numarası ile 126- Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmeye başlanılmış olup, bundan sonraki dönemlerde de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 91 ve 92'nci maddesi gereğince muhasebeleştirilmesine dikkat edilecektir."denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, elektrik aboneliği için ödenen güvence bedellerinin, 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izleneceği ifade edilmiştir. Konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 2: Kıdem Tazminatları Karşılıkları Hesaplarının Kullanılmaması

Kurumda çalışan 4857 sayılı İş Kanununa tabi işçilerin kıdem yılları esas alınarak İdare tarafından faaliyet dönemi ve sonraki dönemleri olmak üzere vadelerine göre ayrılarak

ödenmesi öngörülen kıdem tazminat tutarları 372-Kıdem Tazminatları Karşılıkları Hesabı ve 472-Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği “372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı” başlıklı 248’inci maddesi; “372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ,bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır. ...”

290’ıncı maddesinde; “472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Mevzuat hükümleri çerçevesinde kurum bünyesinde çalışan 4857 sayılı İş Kanununa tabi işçilere ödenmesi öngörülen kıdem tazminat tutarlarının 372-Kıdem Tazminatları Karşılıkları Hesabı ve 472-Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabında izlenmemesi mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Dolayısıyla, kıdem tazminat tutarlarının 372 ve 472 numaralı hesaplarda izlenmesi ve yılı içinde hesaplanan kıdem tazminatı tutarlarının 630-Giderler Hesabında giderleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "4857 sayılı İş Kanununa tabi işçilere ödenmesi gereken kıdem tazminatları; kıdem yılları esas alınarak faaliyet dönemi ve sonraki dönemleri olmak üzere vadelerine göre ayrıştırılarak Ek-5 de sunulan 15.04.2016 tarih ve 16774 yevmiye numarası ile 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 27.04.2016 tarih ve 18725 yevmiye numarası ile 472- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarında izlenmeye başlanmış olup, bundan sonraki dönemlerde de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 248 ve 290’ıncı maddeleri gereği muhasebeleştirilmesine devam edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, iş kanununa tabi işçilerin ödenmesi öngörülen kıdem tazminat tutarları 372/472 Kıdem Tazminatları Karşılıkları hesaplarında izlenmeye başlandığı ifade edilmiştir. Konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 3: MARİÇ Belediyeler Birliğinin Borcuna Karşılık Marmaris Belediyesi Payından Kesilen Tutarın, Mevzuata Aykırı Olarak Geri Ödenmesi

Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (MUSKİ) Genel Müdürlüğünün mali tablolarının incelenmesi sonucunda; MARİÇ Belediyeler Birliğinin tüzel kişiliği devam etmekte iken üyeleri tarafından yerine getirilmeyen mali yükümlülükleri sebebiyle ilgili belediyelerin vergi paylarından kesilen tutarların, daha sonra MUSKİ tarafından mevzuata aykırı olarak yapılan bir protokolle Marmaris Belediyesine geri ödendiği tespit edilmiştir.

12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 1'inci maddesinde; *“(1)) Bu Kanundaki devir, tasfiye ve paylaştırma işlemlerini yürütmek üzere vali tarafından, bir vali yardımcısının başkanlığında, valinin uygun göreceği kurum ve kuruluş temsilcilerinin ve ilgili belediye başkanlarının katılımıyla devir, tasfiye ve paylaştırma komisyonu kurulur*

...

(3) 1 inci maddeye göre tüzel kişilikleri kaldırılan belediye ve köylerin personeli, her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları, komisyon kararıyla ilgisine göre bakanlıklara, büyükşehir belediyesi, bağlı kuruluşu veya ilçe belediyesine devredilir. Devir işlemi ilk mahalli idareler genel seçimi itibarıyla uygulamaya konulur.

...

(8) Bu Kanunla büyükşehir ilçe belediyesi olan belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere personel, her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları, komisyonca ilgisine göre büyükşehir belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş arasında paylaştırılır."

denilmiştir.

Bu kapsamda Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu 12/02/2014-07/03/2014 tarihleri arasında toplanmış ve ilgisine göre taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve

borçların paylaşımını yapmıştır.

Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu 20/03/2014 tarihli kararında komisyonun görevi sona ereceği tarihten itibaren taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçların paylaşımı ile olası hataların ilgili Belediyelerin yetkili kurumlarının alacağı kararlarla düzeltme işlemi yapılacağı belirtilmiştir.

Marmaris Belediyesi tarafından 09/07/2014 tarihli ve 6053 sayılı yazı ile Marmaris Belediyesinin de kurucu üyesi olduğu Mariç Belediyeler Birliği'nin 6360 Sayılı Kanun kapsamında kapandığı için borç ve alacaklarının büyük kısmı MUSKİ Genel Müdürlüğüne devredildiği, birliğin 11.109.056,74 TL alacağı ve 1.423.987.373,79 TL de borcu olduğu, eskiden gelen bu borçlarla ilgili olarak birlik üyeleri olan Marmaris, Armutalan, Beldibi ve İçmeler Belediyelerinin İller Bankası paylarından kesintiye gidildiği, Marmaris Belediyesi dışındaki belde belediyelerinin de aynı Kanun ile kapatıldığı gerekçesiyle İller Bankasınca borca karşılık Marmaris Belediyesinin paylarından kesilen toplam tutarların MUSKİ tarafından geri ödenmesi talep edilmiştir.

Marmaris belediyesinin yazısı ve Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonunun yukarıdaki kararına istinaden Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı ve Marmaris Belediye Başkanı arasında 12.12.2014 tarihinde protokol imzalanmıştır.

Bu protokolde MARIÇ Belediyeler Birliğinin Hazine Müsteşarlığına ait eski borçları için Marmaris Belediye Başkanlığının iller bankası payından kesilen 1.322.556,67 TL'nin İçişleri Bakanlığının Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne gelecek görüş doğrultusunda mahsuplaşma yapılmak şartıyla geçici olarak ilgisi nedeniyle Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne, Marmaris Belediyesine geri ödenmesine karar verilmiştir.

Ancak adı geçen geçen Birliğin tüzel kişiliğinin 30 Mart 2014 tarihinde sona erdiği dikkate alındığında, bu tarih itibariyle Birliğe ait hak, alacak, borç vb hususlarda hükmün bulunmadığı için 6360 sayılı Kanunun devir, tasfiye ve paylaştırmaya ilişkin hükümleri uygulanarak MUSKİ Genel Müdürlüğüne devir yapıldığı, öte yandan, anılan Birlik üyeleri arasında olan belde belediyelerinin de tüzel kişiliğinin 6360 sayılı Kanun uyarınca kaldırıldığı ve bu belediyelere ait hak, alacak ve borçların katıldıkları ilçe belediyesine devredildiği anlaşılmakta olup, bu durumda Birliğin tüzel kişiliği devam etmekte iken ve henüz MUSKİ

kurulmamış iken birlik üyeleri tarafından yerine getirilmeyen mali yükümlülükler nedeniyle ilgili üye belediyelerin eski borçlara istinaden MUSKİ'nin tüzel kişiliği kurulduğu tarih olan 30 Mart 2014 tarihinden önce paylarından kesilen tutarların, daha sonra ilgili belediyelere MUSKİ tarafından geri ödenmesi mevzuata aykırıdır.

İlgili idarelerden gelen yazı ve kurum kayıtlarının incelenmesi MARİÇ Belediyeler Birliğinin tüzel kişiliği devam etmekte iken üyeleri tarafından yerine getirilmeyen mali yükümlülükleri sebebiyle ilgili belediyelerin vergi paylarından kesilen tutarların, MUSKİ tarafından mevzuata aykırı olarak yapılan bir protokolle toplam 1.322.556,67 liranın Marmaris Belediyesine iade edilmesi sonucu gider hesaplarına ilişkin kurum mali tabloları gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "20.03.2014 tarihli Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu kararına istinaden 12.12.2014 tarihinde Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı ve Marmaris Belediye Başkanı arasında imzalanan protokol gereği MARİÇ Belediyeler Birliğinin Hazine Müsteşarlığına ait eski borçları için Marmaris Belediye Başkanlığının İller Bankası payından kesilen 1.322.556,67 TL Marmaris Belediyesine geri ödenmiştir. İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 16.04.2015 tarih ve 8838 sayılı görüşüne istinaden 15.05.2015 tarihli ve 578/3695 sayılı yazımız ile Marmaris Belediye Başkanlığından tutarın hesaplarımıza yatırılması talep edilmiş ancak ödeme yapılmamıştır. Bu nedenle İller Bankası Genel Müdürlüğüne 23.06.2015 tarih ve 26099/752 sayılı yazımız ile söz konusu tutarın Marmaris Belediye Başkanlığının genel bütçe vergi gelirleri payından kesilmesi gerektiği bildirilmiştir. İller Bankası tarafından Marmaris Belediye Başkanlığının Ocak – Şubat 2016 dönemine ait payından toplam 1.917,18 TL tutar kesilerek idaremiz hesaplarına yatırılmıştır.

Marmaris Belediye Başkanlığı Ek- 6 da sunulan 25.01.2016 tarih ve 920 sayılı yazısı ile İller Bankası A.Ş tarafından yapılan kesintileri durdurmamızı ve kalan 1.320.639,49 TL tutarındaki alacağımızı Mayıs 2016 tarihinden itibaren 6 (altı) eşit taksitte ödeyeceğini taahhüt ederek ödeme planı göndermiştir. Marmaris Belediye Başkanlığına iade edilen tutarın tahsil edilmesi sağlanacaktır."denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, MARİÇ Belediyeler Birliğinin borcuna istinaden Marmaris Belediyesine yersiz ödenen tutarın esas borçlu Marmaris Belediyesinden geri alınması için çalışmaların başlatıldığı, tutarın bir

kısımının tahsil edildiği ve geri kalan için protokol imzalandığı belirtilmiştir. Konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 4: Atıksu Arıtma Tesisleri İçin Enerji Geri Ödemelerinin Tahsil Edilememesi

Kurumun varlıkları arasında yer alan bazı atıksu arıtma tesisleri için enerji geri ödemelerini alamadığı tespit edilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanununun teşvik başlıklı 29’uncu maddesinde aynen:

“Çevre kirliliğinin önlenmesi ve giderilmesine ilişkin faaliyetler teşvik tedbirlerinden yararlandırılır. Bu amaçla her yılın başında belirlenen teşvik sistemine Bakanlığın görüşü alınmak sureti ile Hazine Müsteşarlığınca yeni esaslar getirilebilir.

Arıtma tesisi kuran, işleten ve yönetmeliklerde belirtilen yükümlülükleri yerine getiren kuruluşların arıtma tesislerinde kullandıkları elektrik enerjisi tarifesinin, sanayi tesislerinde kullanılan enerji tarifesinin yüzde ellisine kadar indirim uygulamaya Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Teşvik tedbirleri ile ilgili esaslar yönetmelikle belirlenir” hükmü yer almaktadır.

Ancak maddeye istinaden çıkarılan Atıksu Arıtma Tesislerinin Teşvik Tedbirlerinden Faydalanmasında Uyulacak Usul ve Esaslara Dair Yönetmeliğe göre kurumun bazı atıksu arıtma tesisleri için enerji geri ödeme tutarlarını alamamaktadır.

Kurum varlıkları arasında 25 adet atıksu arıtma tesis yer almakta iken bu tesisler den 9 adet atıksu arıtma tesisi, Çevre Kanununun 29’uncu maddesi gereği ödenen enerji teşvikinden yararlanmaktadır. Diğer 16 tane atıksu arıtma tesisi ise bazı eksikliklerden dolayı şartları taşımadığından enerji teşvikinden yararlanamamaktadır.

Kurumun gider kalemleri arasında enerji giderinin büyük bir kısmı oluşturduğu düşünüldüğünde, Çevre Bakanlığından enerji geri ödemelerinin alınması büyük önem arz etmektedir.

Sonuç olarak, kurumun enerji geri ödemesi alamadığı atıksu arıtma tesislerinin eksikliklerini tamamlayıp, enerji geri ödeme için mevzuatın öngördüğü çalışmaları yapması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik yapılmasına Dair Kanunun Geçici 1'inci maddesinin 8'inci fıkrası gereğince İdaremize 25 Atıksu Arıtma Tesisleri devir olmuştur.

Bunlardan ilgili belediye başkanlıkları tarafından belgeleri ile birlikte teslim alınan (Marmaris AAT-Bodrum Bitez AAT- Fethiye AAT- Köyceğiz AAT - Yalıkavak AAT- Muğla AAT- Gündoğın AAT- Ortaca AAT - Milas AAT – İçmeler AAT) 10 Atıksu arıtma tesisi ile ilgili yasal işlemler tamamlanarak, Çevre Kanununun 29'uncu maddesi gereği ödenen enerji geri ödemeleri tahsil edilmiştir. Ancak 15 Atıksu arıtma tesisimizle ilgili "Enerji Geri Ödeme Belgesi" alabilmemiz için gerekli olan belgeler ilgili belediyelerden talep edilmiş olmasına rağmen İdaremize teslim edilmediğinden ve çevre izin süreçlerinde Kurumumuzdan kaynaklı olmayan gecikmelerin yaşanmış olması nedeniyle enerji geri ödemeleri tahsil edilememiştir. Bundan sonraki dönemlerde Çevre Kanununun 29'uncu Maddesine istinaden çıkarılan Atıksu Arıtma Tesislerinin Teşvik Tedbirlerinden Faydalanmasında Uyulacak Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik esas alınarak 15 Atıksu arıtma tesisimizle ilgili eksiklikleri tamamlayıp enerji geri ödemelerinin tahsil edilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, varlıkları arasında yer alan bazı atıksu arıtma tesisleri için enerji geri ödemelerinin alınabilmesi için eksikliklerin tamamlanacağı ifade edilmiştir. Konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

Öneri:

Kurumun, Çevre Kanununun 29'uncu maddesi gereği Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca ödenen enerji teşvikinden yararlanması için, atıksu arıtma tesislerinin eksikliklerini tamamlayıp, mevzuatın öngördüğü diğer çalışmaları ivedilikle yapması önerilir.

BULGU 5: Kurumda Su Kayıp Kaçak Oranının Yüksek Olması

Kurumun yönettiği içme suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıp oranının yüksek olduğu anlaşılmıştır.

6360 sayılı On Dört ilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Büyükşehir olan

Muğla ilinde 2560 Sayılı Kanunun 5'inci ek maddesi gereği 31.03.2014 tarihinde MUSKİ Genel Müdürlüğü kurulmuş ve su ile ilgili hüküm ve tasarruf MUSKİ'ye geçmiştir.

2560 sayılı İSKİ kanununa göre su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gereken her türlü tesisi kurmak, kurulu olanları devralmak ve bir elden işletmek amacıyla faaliyette buluna kurum da; içme suyu borularında ve bağlantı parçalarında meydana gelen kırık ve çatlaklardan, boru başı ve abone bağlantı hatalarından ve servis depolarından meydana gelen, tüketici sayacından önceki, kaçak ve taşmalardan kaynaklanan veya diğer sebeplerle oluşan su kayıplarının oranı çok yüksektir.

Kurumun kapatılan belediyelerin su idarelerinden aldığı altyapı tesislerindeki yıpranma ve eksikliklerden dolayı içme suyu olarak ürettiği suyun yaklaşık %55-%60'lık kısmı faturalandırılmamaktadır.

Fiziki kayıp kaçak oranının yüksek olması, içme-kullanma suyunun etkin kullanılmamasına ve israfa sebep olmakla birlikte kurumun su üretim maliyetlerini artırarak kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanılmasını engellemektedir.

Bununla birlikte 8 Mayıs 2014 tarihinde yürürlüğe giren İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliğinin su kayıplarının azaltılması başlıklı 9'uncu maddesine göre; İdare su kayıp oranlarını, 2019 Yılı Mayıs ayına kadar en fazla %30'una kadar indirmek zorundadır. Yönetmeliğin bu hükmü çerçevesinde kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanılmasını temin ve içme suyu kaynaklarında israfı önlemek için kayıp kaçak oranlarının azaltılması çalışmalarının hızlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "6360 sayılı Kanun gereğince 31.03.2014 tarihi itibarıyla 354.551 adet abone İlçe Belediyeleri ve mülga Belde Belediyelerinden devir alınmıştır. Abonesiz kullanımlar tespit edilerek 15 Nisan 2016 yılı sonu itibarı ile abone sayımız 437.304'e ulaşmış olup, ilerleyen dönemlerde bu sayının artırılmasına devam edilecektir.

-Etkin saha kontrolleri ile sayaç okuması sırasında ve rutin kontrollerde kullanım amacına uygun olmayan aboneliklerin kendi tarifesine dönüştürülmesi işlemlerine devam edilecektir. Tespit edilen kaçak ve usulsüz su kullanımlarına, Tarife ve Abone Hizmetleri Yönetmeliğimizin 28'inci ve 29'uncu maddelerine göre işlem tesis edilmeye devam edilecektir.

-Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliğinin 9'uncu maddesinin b) bendinde "*Elektrik, Su*

ve Gaz sayaçlarının periyodik muayenelerinin on yılda bir yaptırılması zorunludur” hükmü gereğince, İdareimizce 2015 yılı yeni su sayacı değişimi ile arızalı, duruk, camı kırık vs. nedenlerle tamir istasyonuna gönderilen sayaçların bakım ve damgaları yapılarak aboneliklere takılmıştır. Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılmaya devam edilecektir.

-Tüm bölgelerimizde bulunan tatil köyleri, site ve konut kooperatifleri gibi yüksek tüketimli aboneliklerin tüketim miktarı düzenli olarak raporlanmakta olup, ayrıca bahsi geçen yüksek sarfiyatlı aboneliklerin kollektör ve sayaçlarının bu yapılardaki bina içlerinde olma sebebiyle okumaya, müdahale etmeye elverişli yerlerde olmamaları, ayrıca parsel içinde branjman hattından sayaca kadar olan tesisatta kayıp ve kaçığın tespit edilemediğinden, parsel girişlerine debimetre veya büyük çaplı sayaçların takılmasıyla gerçek tüketimleri tespit edilip, aboneli sayaçlarında bu tüketimlerle fark çıkması durumunda İdareimiz “Sayaç Yeri ve Branjman Hattı Bağlantı Esaslarına” göre su sayaçları parsel sınırına tesis edilmesi çalışmalarına devam edilecektir.

Yine İdareimizce;

Sayısallaştırma işlemlerinde ve koordinat alımlarında ölçüm yapılabilmesi için 11 (on bir) adet GPS (Global Position System) cihazı,

İçme suyu temin ve dağıtım sistemlerinde meydana gelen su sızıntısından ve kaçak kullanımdan kaynaklanan sesi, akustik olarak dinleme mikrofonları ile boruya temas etmeden veya dinleme çubuğu (probu) ile boruya doğrudan temas ederek algılayan ve algıladığı sesi çalışma ortam koşullarına göre düşük veya yüksek frekans filtrelemesinden geçirilerek bir kulaklık vasıtası ile dinleyebilmeyi sağlayan 6 (altı) adet Aquaphon (kayıp ve kaçak dinleme cihazı),

İçme suyu temin ve dağıtım sistemlerinde toprak altında gömülü demir içerikli metal nesneleri (vana vb, vana kapağı, çelik ve demir boru) ses ve sinyal sistemi marifetiyle tespit etmeyi sağlayan 15 (on beş) adet metal dedektör,

İçme suyu temin ve dağıtım sistemlerinde boru çapı, boru malzemesi, akışkan tipi ve ölçü birimleri girilerek ultrasonik sensörler yardımı ile boru içinden geçen akışkanın debisini ölçmeyi sağlayan 2 (iki) adet portatif debimetre,

İçme suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki borunun her iki ucundaki vanalara sabitlenen antenler yardımı ile işaretlenen vana aralıkları üzerindeki su kaçaklarını dijital verilerle noktasal olarak tespit edilmesini sağlayan 1 (bir) adet dijital kolerasyon cihazları satın alınmıştır.

Kurumumuzda su kayıp kaçak oranını düşürmek için bütçemiz imkânları doğrultusunda alımı yapılan ve yapılacak olan yeni takviye ekipmanlarla içme-kullanma suyu temin ve dağıtım sistemi ile şebekede oluşan kayıp ve kaçaklarının tarama ve tespitini daha geniş bir coğrafyada uygulama imkânı yaratarak ve daha hızlı sonuçlar alarak sürekli takip edilebilir bir sistemin oluşturulması planlanmakta olup, 8 Mayıs 2014 tarihinde yürürlüğe giren İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliğinin 9'uncu maddesine göre kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanılmasını temin ve içme suyu kaynaklarında israfı önlemek amacıyla kayıp kaçak oranının azaltılması çalışmaları hızlandırılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, içme suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki yüksek su kayıp oranının azaltılması için, halihazırda bazı çalışmalara başlandığı ve yapılması planlanan bazı çalışmaların hızlandırılacağı ifade edilmiştir. Konu, sonraki yıllar denetimlerimizde takip edilecektir.

Öneri:

Kurumun yönettiği kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanılmasını temin ve içme suyu kaynaklarında israfı önlemek için kayıp kaçak oranlarının azaltılması çalışmalarının ivedilikle yapılması önerilir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

MUSKİ 2015 YILI BİLANÇO					
	2014	2015		2014	2015
AKTİF HESAPLAR	TL	TL	PASİF HESAPLAR	TL	TL
1. DÖNEN VARLIKLAR	127.034.970,96	144.832.004,41	3.KVYK	1.701.102.796,06	82.488.828,52
100 kasa hesabı	0,00	0,00	300 banka kredileri	243.443.691,36	11.312.807,61
102 banka hesabı	8.414.074,52	20.493.182,60	303 kamu idareleri borçlar	322.504.720,64	6.319.839,73
109 banka kredi kartlarından alacaklar	4.586.790,54	4.401.050,79	320 bütçe emanetleri	7.001.978,36	8.573.001,77
118 diğer menkul kıymet ve varlıklar	2.053.831,85	0,00	330 alınan depozito ve teminatlar	11.542.206,88	14.550.782,06
120 gelirlerden alacaklar	0,00	7.585.194,77	333 emanetler hesabı	4.377.807,95	7.035.804,21
121 gelirlerden takipli alacaklar	82.006.565,81	55.568.619,10	360 ödenecek vergi ve fonlar	1.696.486,53	1.941.152,38
122 gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar	6.126,57	3.052.336,92	361 ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	616.323,56	1.181.614,87
126 verilen depozito ve teminatlar	223.430,62	226.404,93	362 fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan	1.105.314,93	1.296.735,10
140 kişilerden alacaklar	14.694,99	1.684.370,76	368 vadesi geçmiş,ertelenmiş veya taksitlendirilmiş	4.280.143,73	24.505.840,75
150 ilk madde ve malzeme	1.166.393,67	16.517.399,69	381 gider tahakkukları	1.104.534.122,12	5.771.250,04
162 bütçe dışı avans ve krediler	306.525,41	458.497,05			
165 mahsup dönemine aktarılan avans ve krediler	205.575,00	0,00			

190 devreden katma değer vergisi	28.050.961,98	34.844.947,80	4.UVYK	133.653.255,29	1.005.020.550,08
2. DURAN VARLIKLAR	307.350.129,51	308.041.890,84	400 banka kredileri	73.879.670,32	171.856.095,61
220 gelirlerden alacaklar	5.245.493,86	0,00	403 kamu idarelerine mali borçlar	12.490.000,00	487.532.712,14
222 gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar	12.915.214,78	1.445.599,88	481 gider tahakkukları	47.283.584,97	345.631.742,33
250 arazi ve arsalar	21.736,30	21.736,30			
251 yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı	26.836.754,33	27.062.438,41			
252 binalar	261.382.890,17	261.382.890,17	5.ÖZKAYNAKLAR	1.400.370.950,88	634.635.483,35
253 tesis,makine ve cihazlar	832.882,15	10.291.233,52	500 net değer	1.379.781.553,60	638.343.736,40
254 taşıtlar	435.393,00	8.855.709,36	580 geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları	0,00	20.589.397,28
255 demirbaşlar	1.325.161,14	4.589.009,50	590 dönem olumlu faaliyet sonucu	0,00	-24.297.650,33
257 birikmiş amortismanlar (-)	-2.143.771,01	-10.522.405,01	591 dönem olumsuz faaliyet sonucu	20.589.397,28	0,00
258 yapılmakta olan yatırımlar	498.371,19	4.915.675,11			
260 haklar	149.988,00	407.942,00			
268 birikmiş amortismanlar (-)	-149.984,40	-407.938,40			
AKTİF TOPLAM	434.385.100,47	452.873.895,25	PASİF TOPLAM	434.385.100,47	452.873.895,25

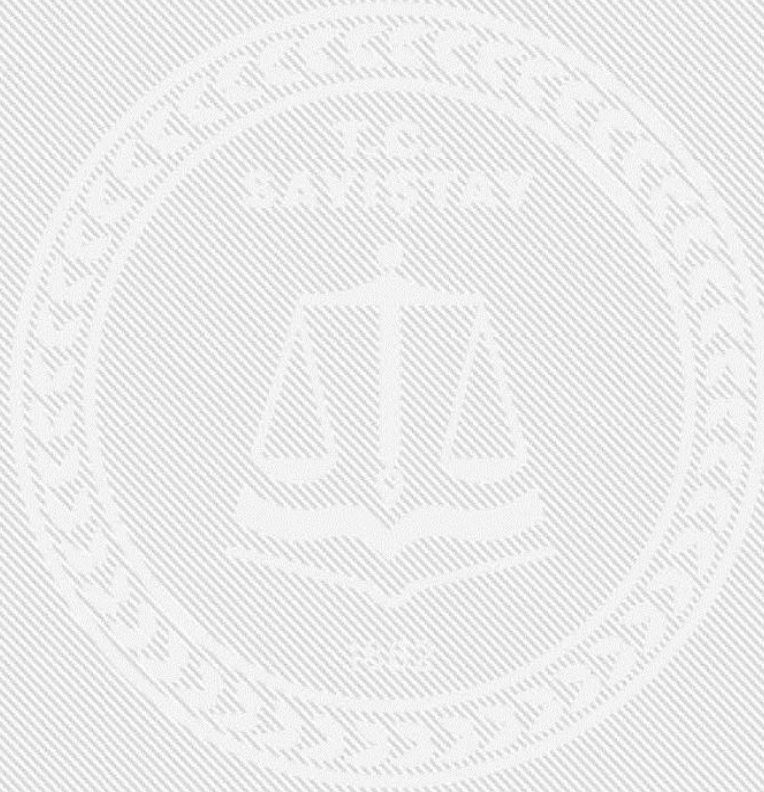
MUSKİ 2015 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU							
AYRINTI		2014	2015	AYRINTI		2014	2015
KODLARI	GİDERİN TÜRÜ	TL	TL	KODLARI	GELİRİN TÜRÜ	TL	TL
630	GİDERLER HESABI	141.103.232,90	181.277.235,00	600	GELİRLER HESABI	120.513.835,60	205.574.885,30
630,01	Personel Giderleri	22.668.700,58	35.067.474,79	600,03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	97.921.941,25	165.902.328,60
630,02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına	4.545.040,40	6.425.335,71	600,04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile	626.170,02	
630,03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	39.615.391,89	112.297.392,40	600,05	Diğer Gelirler	21.965.724,42	39.555.140,99
630,04	Faiz Giderleri	52.406.021,72	4.499.002,26	600,11	Değer ve Miktar Değişimleri		117.415,70
630,05	Cari Transferler	499.770,12	1.783.403,29				
630,11	Değer ve Miktar Değişimleri	180,00	579.605,00				
630,12	Gelirlerin Ret ve İadesinden	19.074.372,85	6.791.082,15				
630,13	Amortisman Giderleri	2.293.755,41	8.636.588,00				
630,14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri		4.474.977,40				
630,30	Proje Kapsamında Yapılan Cari		722.374,03				
TOPLAM		141.103.232,90	181.277.235,00	TOPLAM		120.513.835,60	205.574.885,30

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SU
VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

2015 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	29
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	29
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	30
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	30
5. GENEL DEĞERLENDİRME	32
6. DENETİM BULGULARI.....	34

1. ÖZET

Bu rapor, Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015- 2019 Stratejik Planı,
- 2015 Yılı Performans Programı,
- 2015 Yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Performans Bilgisinin Denetimi çerçevesinde Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne ait 2015-2019 Stratejik Planı, 2015 Yılı Performans Programı ve Faaliyet Raporunun, yasalarca belirlenen süre ve tanımlamalara uygun olarak hazırlandığı ve kamuya sunulduğu, dolayısıyla kurumun raporlama gereklilikleri açısından görevini yerine getirdiği görülmektedir.

Performans bilgisinin içeriğine yönelik olarak yapılan incelememizde, raporumuzun "genel değerlendirme" ve "denetim bulguları" bölümünde açıklanan ve üzerinde durulması gereken bazı hususlar tespit edilmiştir. Ayrıca güvenilir ve doğru bilgi üretecek bir veri kayıt sisteminin henüz oluşturulmadığı anlaşılmıştır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının

doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmassından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 Yılı Performans Programı ve 2015 Yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2015-2019 Stratejik Planı, 2015 Yılı Performans Programı ve 2015 Yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler için aşağıdaki tabloda yer alan performans denetimi kriterleri kullanılmıştır.

Denetim kriteri	Tanım
Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
İyi tanımlanma	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
Geçerlilik/İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması

Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleşmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması
---------------------	--

Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün, 2015–2019 Stratejik Planını zamanında hazırlayarak “mevcudiyet” ve “zamanlılık” kriterini yerine getirdiğı görölmüştür. Ancak, Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre Stratejik Planda yer alması gereken ve aşağıda detayları verilen bazı unsurların bulunmadığı göröldüğünden “sunum” kriteri kısmen yerine getirilmiştir. . Buna göre, stratejik planın temel unsurları arasında bulunan ve kuruluşun amaç ve hedeflerine nasıl ulaşılacağını gösteren kararlar bütünü niteliğindeki stratejilerin, planda yer almadığı tespit edilmiştir. Planda yer alan hedeflerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde Planda yer alan 65 adet hedefin 65 inin de stratejik amaç ile ilgili olduğı ancak bu hedeflerden 54 adedinin ölçülebilir, 11 adedinin ölçülemez olduğı tespit edilmiştir. İlgili ve ölçülebilir olan hedeflerin hepsinin iyi tanımlanmış olduğı kanaatine varılmıştır.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün, 2015 Yılına ilişkin Performans Programını zamanında hazırlayarak “mevcudiyet” ve “zamanlılık” kriterini yerine getirdiğı görölmüştür. Ayrıca Programda yer alan hedef ve göstergelerin ilgili ve iyi tanımlandığı anlaşılmaktadır. Ancak hedef ve göstergelerden bazılarının ölçülemez olduğı belirlenmiştir.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün, 2015 Yılına ilişkin Faaliyet Raporunu zamanında hazırlayarak “mevcudiyet” ve “zamanlılık” kriterini yerine getirdiğı görölmüştür. Ancak, performans bilgisinin içeriğı bağlamında raporda yer alan hedef ve göstergelerin tutarlılık, doğrulanabilirlik ve geçerlilik/ıkna edicilik kriterlerine göre değerlendirilmesi neticesinde Faaliyet Raporunda, bazı hedeflerde meydana gelen sapmalara ilişkin açıklamaların yapılmadığı görölmüştür.

Diğer taraftan, kurumun performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak bir veri kayıt sistemi kurulması için gerekli çalışmaların sürdüğü gözlemlenmiştir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Planın Paydaş Analizi Bölümünde Yer Alan 'İç Paydaşlar Analizi'nin İçerik Bakımından Eksik Olması

Stratejik Planlama Kılavuzuna göre Kamu İdareleri, Kurumun Durum Analizi yapabilmesi için Paydaş Analizi yapması gerekmektedir.

İç ve dış olmak üzere iki kısımdan oluşan paydaş analizi stratejik planlamanın temel unsurlarından biridir. Kılavuz da paydaş analizinin dört aşamadan oluşacağı belirtilmiştir. Bu aşamalar; paydaşların tespiti, paydaşların önceliklendirilmesi, paydaşların değerlendirilmesi ile görüş ve önerilerinin alınması ve değerlendirilmesidir.

Kurumun Stratejik planında paydaş tespitinin yapılarak iç paydaş olarak; Genel Müdürlüğün daire başkanları, müdürler ve çalışanları seçilmiştir. Dış paydaş olarak Muğla ili içerisinde bulunan 46 kamu kurumu sayılmıştır. İç paydaşların önceliklendirilmesi, değerlendirilmesi ile görüş ve önerilerinin alınması ve değerlendirilmesine yönelik bir bilginin bulunmadığı aynı zamanda dış paydaşların ise sadece görüş ve önerilerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "2015-2019 yılları Stratejik Planımızda iç paydaş tespiti yapılmış, görüş ve öneriler 03.09.2014 tarihinde yapılan toplantıda sözlü olarak alınarak stratejik plan hazırlama komisyonunca değerlendirilmiş sehven Stratejik Planda yer verilmemiştir. Ancak bulguda belirtildiği gibi iç paydaşların önceliklendirilmesi, değerlendirilmesi yapılmamış olup bir sonraki hazırlanacak olan Stratejik Plan çalışmalarında bulgular dikkate alınacak ve 2006 yılında yayımlanmış olan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre paydaş analizi yapılacaktır.

Dış paydaş analizinde paydaş tespiti yapılmış yazılı olarak görüş ve önerileri tespit edilmiş olup paydaşların önceliklendirilmesi ve değerlendirilmesi yapılmamıştır. Bulgu dikkate alınarak bir sonraki hazırlanacak olan Stratejik Plan çalışmalarında Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre paydaş analizi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen iç ve dış paydaş analizlerinin

önceliklendirilmesi ve değerlendirilmesinin yapılmadığını kabul ederek bu hususun bir sonraki hazırlanacak olan Stratejik Plan çalışmalarında Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre paydaş analizinin yapılacağı, eksiklerin düzeltileceği belirtilmiştir.

Bulguda belirtilen hususların yerine getirilip getirilmediği sonraki yıl denetimlerinde takip edilecektir.

BULGU 2: Stratejik Planda, Kuruluş İçi Analiz ve Çevre Analizi Başlığı Altında Yer Verilmesi Gereken 'Mali Durum' Bölümünün Eksik Olması

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzuna göre, stratejik planda kuruluş içi analiz bölümünde kurumun mali yapısına dair bilgilerin bulunması gerekmektedir.

Kurumun stratejik planında, mali durumu gösteren, mali kaynaklar, bütçe büyüklüğü, kuruluşun araç, bina envanteri ve diğer varlıkları ile ilgili verilerin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz 6360 sayılı Kanuna istinaden kurulmuş olup Devir Tasfiye Komisyonu tarafından mali durumu yansıtacak araç, bina ve diğer varlıklar Muğla Büyükşehir Belediyesine devredilmiştir. İdaremizin 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planın hazırlanması sırasında bahse konu varlık ve değerlerin MUSKİ Genel Müdürlüğü adına devir ve tescillerin tam olarak bitmemesi sebebiyle Stratejik Planımızda yer verilememiştir. Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre bir sonraki hazırlanacak olan Stratejik Planımızda yer verilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirtilen kurumun mali durumunu gösteren bilgilere yer verilmemesi hususunu kabul edilerek, bu durumun 6360 sayılı yasa ile oluşan devir ve tasfiyelerin Muğla Büyükşehir Belediyesi adına yapıp Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresine ait olan devir ve tescillerin tam olarak bitmemesi gösterilmektedir.

Büyükşehir Belediyesinin bağlı idaresi olan Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerince ayrı bütçeli bir kamu tüzel kişisidir. 6360 sayılı yasanın uygulamada bazı sıkıntıları giderilmemiş olsa dahi ayrı bir tüzel kişiliğe ve bütçeye sahip olan idarenin stratejik planında, mali durumu gösteren bütçe büyüklüğü en temel veri kabul edilerek en azından 'Mali Durum' başlığı altında bu verinin bulunması gerekmektedir. Konu sonraki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 3: Stratejik Planda Bulunması Gereken 'Maliyetlendirme' Bölümü ile Bu Başlık Altında Yer Verilmesi Gereken Tabloların Eksik Olması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nun "Maliyetlendirme" başlıklı 6'ncı bölümünde belirtildiği üzere, maliyetlendirme kamu idarelerinin stratejik planları ile bütçeleri arasındaki bağlantıyı güçlendirmeyi ve harcamaların önceliklendirilmesi sürecine yardımcı olmayı amaçlamakta olup kurumun amaç ve hedeflerine yönelik stratejiler doğrultusunda gerçekleştirilecek faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacı bu aşamada belirlenmektedir.

Bu amaçla önce her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminleri yapılarak bir hedefin yaklaşık maliyetine, hedeflerin maliyet tahmini toplamından her bir amacın tahmini maliyetine, amaç maliyetleri toplamından ise stratejik planın o yılki tahmini maliyetine ulaşılmaktadır. Beş yıllık toplam ise planın toplam tahmini maliyetini verecektir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda yer alan 4 numaralı "maliyet tablosu" yardımıyla da planın 5 yıllık tahminî maliyetinin ortaya konacağı belirtilmiştir.

Kurum, amaç ve hedeflerini gerçekleştirmek için 5 yıllık toplam maliyetini elde edeceği kaynaklarla karşılaştırmak durumundadır. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için de yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği tahmin edilmelidir.

Kurumun Tablo 4'te belirtilen toplam maliyetleri, elde edeceği kaynaklarla karşılaştırması maksadıyla, yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği hususundaki tahminini Tablo 5'te gösterilen kaynak tablosundan yararlanmak suretiyle gerçekleştirebileceği ve öngörülen maliyetler ile tahmin edilen kaynakların örtüşmemesi halinde yapılabilecek düzenlemelerin neler olduğu da aynı bölümde açıklanmıştır.

Yapılan incelemede, stratejik planda tüm amaç ve hedeflerin karşılığı olan beş yıllık tahmini maliyetleri gösteren Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda öngörülen "Tablo-4: Maliyet Tablosu" ile bu maliyetlerin karşılanacağı kaynakları gösteren "Tablo-5: Kaynak Tablosunun" yer almadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "6360 sayılı Kanun ile yeni kurulmamız sebebiyle Stratejik Plan hazırlama çalışmaları sırasında bütçe gerçekleştirmelerimizin ne olacağı hakkında elimizde veri bulunmadığından ve proje maliyetlendirilmelerinin Stratejik Plan hazırlama aşamasına kadar yetişmediğinden, Stratejik Planımızın Maliyetlendirme bölümünde belirtildiği üzere,

performans programlarında yapılması planlandığından Stratejik Planımızda “Tablo-4 Maliyet Tablosu” ile bu maliyetlerin karşılanacağı “Tablo-5 Kaynak Tablosuna” yer verilememiştir. Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre bir sonraki hazırlanacak olan Stratejik Plan çalışmalarında yer verilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgumuzda belirtilen Stratejik planın maliyetlendirme bölümünde ki eksiklikler kabul edilerek bu eksikliklerin yeni kurulan bir idare olunmasından dolayı bütçe gerçekleştirilmesinin ne olacağı hakkında veriye sahip olunmaması olarak belirtilmiştir.

İdarenin bütçesini performans esaslı bütçe temelinde oluşturması 5018 sayılı kanunun 9 uncu maddesi "*Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar*" hükmünce yasal bir zorunluluktur. Kamu idaresinin en kısa zaman içerisinde bütçesini performans esaslı temelde hazırlayarak 5 yıllık hedefler ve bu hedeflerin maliyetlerini stratejik planında belirtmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Stratejik Planda Yer Alan Toplam 65 Performans Göstergesinden 11 Adedinin 'Ölçülebilirlik' Kriterini Karşılamaması

Stratejik Planda yer alan hedeflerin “Ölçülebilirlik” kriteri açısından yapılan değerlendirilmesi sonucunda; Planda yer alan 65 göstergenin 54 Tanesinin ölçülebilir, 11 tanesinin ölçülemez olduğu yani %83’ünün ölçülebilir, %17’sinin ölçülemez olduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre bu durumda hedefler, göstergelerle ölçülebilir hale getirilmelidir. Ölçülemez olduğu düşünülen göstergelerden örneklere aşağıda yer verilmiştir.

Hedef	Faaliyet	Gösterge	Hedeflenen Gösterge Değeri	Değerlendirme
6.1 Kalite yönetim sisteminin etkinliğini sürekli hale getirmek	Toplam kalite yönetim sistemiyle ilgili çalışmaların yapılması	Yapılan çalışma	Sürekli	Göstergenin hedeflenen miktarı belirlenmediğinden performans hedefi ve gösterge ölçülebilir değildir
10.2 Tahakkuk tahsilat oranlarını arttırmak	Ptt ve Bankalar ile tahsilatları arttırmak için çalışma yapmak	Yapılan çalışma	Sürekli	Göstergenin hedeflenen miktarı belirlenmediğinden performans hedefi ve gösterge ölçülebilir değildir
10.4 Enerji maliyetlerinde ve diğer giderlerde maliyetleri düşürmek	Enerji maliyetlerini düşürmek	Düşürülen enerji maliyeti	Sürekli	Göstergenin hedeflenen miktarı belirlenmediğinden performans hedefi ve gösterge ölçülebilir değildir

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda bahsi geçen 2015-2019 yıllarına ilişkin Stratejik Planımızın ölçülemez olduğu düşünülen göstergelerinin, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 7.2. maddesine istinaden stratejik plan güncelleme çalışmalarında ve yapılacak ilk Stratejik Planda performans göstergelerinden ölçülebilir olmayanları Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre ölçülebilir hale getirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgumuzda belirtilen husus kabul edilerek bir sonraki stratejik planın hazırlanmasında uygulanacağı belirtilmiştir. Konu sonraki denetimlerimizde takip edilecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5: Performans Programında Yer Alan Bazı Performans Hedef ve Göstergelerinin Ölçülebilirlik Kriterini Karşılamaması

Performans Programı Hazırlama Rehberinin “Performans Programı Hazırlama Süreci” başlıklı bölümü uyarınca, performans hedeflerinin belirli, ulaşılabilir, gerçekçi ve performans göstergeleri ile ölçülebilir olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Performans Programında yer alan bazı performans hedeflerinin ölçülebilir olmadığı ve bu hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılacak performans göstergeleri belirlenmekle birlikte gösterge için miktar (sayı, oran) öngörülmediğinden performans hedefinin ölçülebilir hale getirilmediği tespit edilmiştir. Konuya ilişkin örneklere aşağıda yer verilmiştir.

Performans Hedefi	Gösterge	Değerlendirme
Kalite Yönetim Sisteminin etkinliğini sürekli hale getirmek	Birimlerdeki süreçlerin incelenerek Kalite Yönetim Sistemi çerçevesinde geliştirilmesi	Göstergenin hedeflenen miktarı belirlenmediğinden performans hedefi ve gösterge ölçülebilir değildir
Dünyadaki ve ülkemizdeki içme suyu ve atık su alanındaki gelişmeleri halkımıza duyurmak	Resmi web sitemizde gelişmeleri duyurmak	Göstergenin hedeflenen miktarı belirlenmediğinden performans hedefi ve gösterge ölçülebilir değildir

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz 2015 yılı Performans Programında yer alan bazı performans hedeflerinin ölçülebilir olmadığı ve bu hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılacak performans göstergeleri belirlenmekle birlikte gösterge için miktar (sayı, oran) öngörülmediğinden performans hedefinin ölçülebilir hale getirilmediği bulguda belirtilmektedir.

İdarelerimizce hazırlanacak bir sonraki 2017 yılı Performans Programında Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programı Hakkında Yönetmelik ve Performans Programı Hazırlama Rehberine göre bulguda belirtilen tespitlerin giderilmesi sağlanacak ve performans hedef ve göstergeleri ölçülebilir hale getirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgumuzda belirtilen hedef ve göstergelerin ölçülebilirlik kriterinin karşılanmaması hususu kabul edilerek, bir sonraki performans programında bu durumun düzeltileceği belirtilmiştir. Konu sonraki denetimlerimizde takip edilecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 6: Bazı Hedeflerden Sapma Nedenlerinin Geçerli ve İkna Edici Açıklanmaması

Kurumun 2015 yılı Faaliyet Raporu incelendiğinde performans hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen bazı sapma nedenlerinin geçerli ve ikna edici açıklanmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in "birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı" başlıklı 18 inci maddesinde Birim ve idare faaliyet raporlarının "Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler" bölümünde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verileceği ifade olunmuştur. İlgili maddede aynen: *"Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir."* ifadesi yer almaktadır.

Bu itibarla anılan Yönetmelik hükmü gereği, performans hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen bazı sapmaların açıklayıcı nedenleri geçerli ve ikna edici şekilde kamuoyuna sunulan Faaliyet Raporunda yer verilmesi gereklidir.

Gerçekleşmeyen hedeflerden geçerli ve ikna edici şekilde açıklaması yapılmayanlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Hedef	Faaliyet	Hedeflenen	Gerçekleşen
1.4 Su iletim ve dağıtım sisteminin alt ve üst yapılarının mevcut durumunu analiz etmek, kalitesinin yükseltmek ve işletme verimliliğini artırmak	Hizmet alanı sınırlarımıza katılan bölgelerin kalite ve sağlık kriterleri ışığında ekonomik ömrünü tamamlayan hatların değişimi	% 5	% 2
	İhtiyaç duyulan su depoları ve tesislerine bakım onarım yapılması	% 5	% 100
1.5 Yeni yerleşim yerlerine içme suyu şebekesi yapmak ve tamamlanan içme suyu kaynaklarına isale hattı yapmak	İsale hattı yapmak	50 Km	12 Km
2.2 SCADA sistemini etkili bir şekilde kullanmak ve geliştirmek	SCADA Sistemine dâhil edilen şebeke ve terfi depolarının uzaktan izlenmesi ve kontrolünün sağlanması	% 20	% 10
4.1 Taşkın yapılarının bakım ve temizlik çalışmalarını yürütmek	Yağmur drenaj hatlarının bakım ve temizliği	% 100	% 7

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz 2015 yılı Faaliyet Raporunda performans hedef ve gerçekleştirmeleri arasında meydana gelen bazı sapmaların nedenleri ikna edici olarak açıklanmadığı bulgusu tespit edilmiştir.

İdareimizce, Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkındaki Yönetmeliğin 18. maddesi uyarınca bulguda belirtilen hususlar 2016 yılı Birim ve İdare

Faaliyet Raporları hazırlanırken dikkat edilecek, geçerli ve ikna edici açıklamalar yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgumuzda belirtilen Faaliyet Raporun da performans hedef ve gerçeklemeleri arasında meydana gelen bazı sapma nedenlerinin geçerli ve ikna edici açıklanmadığı hususu kabul edilerek, bu durumun bir sonraki Faaliyet raporunda düzeltileceği belirtilmiştir. Konu sonraki denetimlerimizde takip edilecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 7: Veri Kayıt Sistemlerinin Kurulmaması

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi bağlamında; Muğla Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak, üst yönetim tarafından onaylanmış genel bir sistem kurulmadığı görülmüştür.

Birim bazında performans bilgisinin nasıl üretileceğini düzenleyen bir politika, plan veya mevzuat düzenlemesi bulunmadığı; her birimin kendisi ile ilgili olan performans hedeflerini ölçmek ve raporlamak için bir yöntem geliştirdiği ve geliştirilen bu yöntemlerin çeşitli riskler içerdiği ve risklerin bertaraf edilmesine yönelik kontrol sistemleri bulunmadığı görüldüğünden, mevcut durumun hedef ve göstergeye yönelik performansı ölçme ve raporlama amacına hizmet etmediği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtildiği gibi İdaremizde performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak, üst yönetim tarafından onaylanmış genel bir sistem bulunmamaktadır. Ancak birim bazında faaliyet raporu ve performans programlarından sorumlu personeller resmi olarak görevlendirilmiş ve bu görevli personeller tarafından veriler kaydedilmektedir. Hedef ve göstergelerin gerçekleşmesine yönelik performanslar görevli personeller tarafından temin edilmektedir.

İdaremiz Flexcity otomasyon programı kullanmakta olup, İdaremiz ile yüklenici firma arasındaki protokolün 'yüklenicilerin sorumlulukları' ile ilgili 6.2 maddesinde CBS

Entegreli Yatırım İzleme Performans ve Faaliyet Modülü ile İç Kontrol ve ISG Modülünün yapılması bulunmaktadır.

İdaremizce bahse konu modüllerin bir an önce faaliyete geçirilmesi için yüklenici firmaya resmi başvuru yapılmış, yüklenici firma cevaben ilgili taleplerin detaylı analiz çalışmalarının yapılmakta olduğunu ve analiz çalışmalarının bitimini müteakip modülün yazımına başlanacağı belirtilmiştir.

İdaremizce performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak genel bir sistem faaliyete geçinceye kadar 2016 yılı içerisinde üst yöneticinin onayı ile her harcama biriminde performans ve faaliyetlerden sorumlu personel görevlendirilecek ve verilerin doğruluğu harcama yetkilisinin kontrolünden geçtikten sonra Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığımıza gönderilerek, verilerin burada konsolide edilmesini sağlayacak geçici bir sistem kurulacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgumuzda belirtilen performans bilgisinin sağlıklı bir şekilde üretilmesini sağlayacak, üst yönetim tarafından onaylanmış genel bir sistem kurulmadığı hususu kabul edilerek buna yönelik çalışmaların sürdürüldüğü belirtilmiştir. Konunun gelecek dönemlerdeki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>